

4006 Kozica tarzańska *Rupicapra rupicapra tatraica*

Liczba i lokalizacja obszarów i stanowisk monitoringowych

Gatunek występuje wyłącznie w regionie alpejskim. Monitoringiem objęty jest cały teren występowania kozicy w Tatrach, chroniony jako park narodowy po obu stronach granicy, a także obszar Natura 2000. Gatunek występuje i przemieszcza się w obrębie całego zasięgu występowania w Tatrach. W przypadku gatunku o tak ograniczonym rozmieszczeniu, a równocześnie związanego z biotopami otwartymi, ułatwiającymi obserwację zwierząt, możliwe jest uzyskanie stosunkowo dokładnych danych o stanie jego populacji i siedliska.

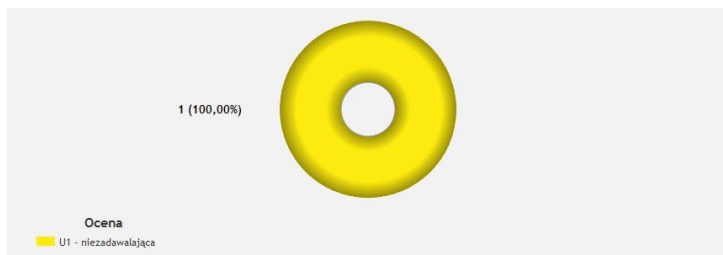
Wyniki badań, ocena stanu zachowania i wnioski dotyczące stanu zachowania

Gatunek o charakterze alpejskim. Środowiskiem życia kozicy są strefy: subalpejska (zarosła koosdrzewiny), alpejskiego (halnego) i subniwalnego (turniowego).

Jedynym miejscem występowania gatunku w Polsce są Tatry. Liczebność – 110 osobników (2007). Gatunek uważany za zagrożony (kategoria EN w czerwonej księdze zwierząt). Zasadniczo brak zagrożeń antropogenicznych (siedliska gatunku znajdują się w strefie ochrony ścisłej parku narodowego).

Monitoringiem objęto jedyny obszar (stanowisko) występowania gatunku w Polsce – Tatry (w regionie alpejskim).

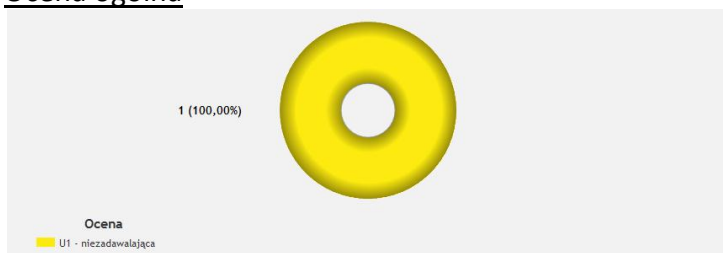
Stan populacji

Stan siedliska

Ocena ogólna

Na jedynym badanym stanowisku gatunku stan jego zachowania gatunku oceniono jako niewłaściwy- niezadawalający (U1). Wyniki uzyskiwane w kolejnych latach monitoringu wskazują na stabilny stan populacji kozicy w Tatrach. Przyrost naturalny jest właściwy, a siedlisko stabilne. Niemniej jednak stan zachowania gatunku określono jako niewłaściwy z uwagi na stosunkowo niską liczebność. W dłuższej perspektywie czasowej wskazane jest śledzenie procesu rozprzestrzeniania się kosodrzewiny w piętrze alpejskim (określanie stopnia zarastania hal, stanowiących głównie żerowiska gatunku, przez kosodrzewinę). Nie zidentyfikowano w trakcie badań istotnych antropogenicznych bądź naturalnych zagrożeń dla gatunku.

Podana ogólna ocena stanu zachowania jest również oceną dla gatunku w obszarze Natura 2000 Tatry oraz oceną na poziomie regionu biogeograficznego alpejskiego, która zgadza się z oceną podaną w raporcie do Komisji Europejskiej w r. 2007.

Stan populacji

Liczebność populacji

Liczebność populacji kozicy tatrzańskiej ustalono na podstawie liczeń jesiennych przeprowadzonych w 2006 oraz 2007 roku. Metodyka opisana w sprawozdaniach cząstkowych.

Wyniki liczeń jesiennych w 2006 i 2007 roku:

- 2006 r: liczebność populacji wyniosła 108 osobników

- 2007 r.; liczebność populacji wyniosła 108 osobników

Przyrost naturalny populacji

Przyrost naturalny populacji ustalono na podstawie liczeń wiosennych przeprowadzonych w latach 2007 i 2008.

Wyniki liczeń wiosennych w 2007 i 2008 roku:

- 2007r.: ustalono przyrost naturalny populacji kozicy w całych Tatrach na poziomie 26%
- 2008 r.: ustalono przyrost naturalny populacji kozicy w całych Tatrach na poziomie 24 %

Przez cały okres prowadzenia badań odnotowywano również upadki kozic. Odnotowano tylko jeden upadek młodej kozy w rejonie Małego Giewontu grudniu 2007 r.

Stan siedliska

Powierzchnia piętra hal

Określono dokładną powierzchnię piętra hal w Tatrzańskim Parku Narodowym, która wynosi 1413,34 ha. Wykonano ją na podstawie map GIS. Monitoring stopnia zarastania zakłada ponowne określenie powierzchni piętra hal w roku 2026, ze względu na powolne tempo tego procesu.

Określenie jakości siedlisk pod kątem możliwości ucieczki

W wyniku przeprowadzonych obserwacji stwierdzono, że kozice unikają terenów pozbawionych turni a będących w zasięgu występowania. Znaczenie takich miejsc należałoby określić na podstawie odrębnych szczegółowych badań. Uzyskane wyniki zweryfikowałyby potencjalny zasięg gatunku. Ze względu na stały charakter czynnik ten nie mógłby być wskaźnikiem oceny stanu siedliska w monitoringu.

Tab. 1. Ocena stanu populacji kozicy na badanym obszarze

Obszary	Oceny			
	Stan populacji	Stan siedliska	Perspektywy	Ocena ogólna
Tatry	U1	FV	FV	U1

Monitoring populacji kozicy tatrzańskiej na objętym badaniami obszarze Natura 2000 prowadzony jest nieprzerwanie od 1999 r. według stosowanej obecnie metodyki dwukrotnych liczeń w ciągu roku. Wyniki uzyskiwane w kolejnych latach monitoringu wskazują na stabilny stan populacji kozicy w Tatrach. Przyrost naturalny jest właściwy, a siedlisko stabilne. Niemniej jednak stan zachowania gatunku określono jako niewłaściwy z uwagi na stosunkowo niską liczebność.